

Stichting Jacob Campol Weyerman: terugblik op 2006

Wie zaait zal oogsten. Dames en heren leden en vrienden van de Stichting Weyerman, dit gezegde klinkt wat afgesleten en is ook niet vanzelfsprekend. Maar voor het Weyermanjaar 2006, het 29ste in de geschiedenis van onze stichting, gelden deze woorden zonder twijfel. Wat in 2005 was gezaaid, dat kon worden geoogst in 2006. Ik denk hierbij vooral aan de twee prachtige, omvangrijke publicaties die in 2006 zijn verschenen. Ten eerste de monografie *De vrolijke tuchtheer van de Abderieten*, geschreven door Frans Wetzels en in de tweede plaats de bundel *De andere achttiende eeuw*, geredigeerd door Cis van Heertum, Ton Jongenelen en Frank van Lamoen en gevuld met een reeks artikelen, in hoofdzaak van de hand van onze eigen leden. De plannen voor deze publicaties werden al in 2005 gesmeed en het was buitengewoon verheugend te kunnen constateren dat ze in 2006 ook gerealiseerd konden worden. We mogen de stichting en in het bijzonder al degenen die hebben bijgedragen aan deze publicaties, hiermee feliciteren.

Maar er gebeurde meer en laat ik daarom maar bij het begin beginnen. Zoals gebruikelijk begon het Weyermanjaar al weer vroeg. Op 7 januari 2006 vond de jaarlijkse grondvergadering plaats, evenals nu ook weer hier in de Gevangenpoort. In de hoofdlezing bracht onze penningmeester Jos Leenes de aanwezigen bij een medisch schandaal in Leiden in 1660, met in de hoofdrol de anatoom Louis de Bills. We werden uitgenodigd de apologie mee te lezen die Constantijn Huygens schreef voor Louis de Bills toen deze in opspraak was geraakt door onhandig gedrag, een tekst die Jos zelf aan de vergetelheid had ontrukkt. Verder waren er twee observaties, waarvan de eerste, van Sytze van der Veen, eigenlijk in twee delen uiteenviel. Op hoogst amusante wijze memoreerde Sytze dat twee van zijn Friese voorvaderen vroegtijdig hun einde hadden gevonden op last van de – zeker ook in ons midden bekende – patriot Gerrit Paape, een ontdekking die Sytze had gedaan toen hij zijn geplande observatie over de *Glaneur Historique* van Jean Baptiste La Varenne aan het voorbereiden was. De tweede observatie, die van Ton Jongenelen, ging over de uitgeverij van Cornelis Jacobsz te Middelburg, een man die pamfletten van Weyermans rivaal Hermanus van den Burg heeft uitgegeven. Verder werden tijdens de grondvergadering de scheidende redactieleden Rietje van Vliet en Arianne Baggerman bedankt voor hun bijzonder grote bijdrage aan het redactiewerk in vele voorgaande jaren.

In de maanden die volgden werd er hard gewerkt aan de realisatie van de twee publicaties waarmee ik dit verslag begon. Bij de gebruikelijke borrel na de grondvergadering hadden Anna de Haas en Ton Jongenelen aangeboden als gastredactie te willen fungeren bij de omwerking van Frans Wetzels' afstudeerscriptie over Weyerman in Breda in een boek dat voor een breed publiek toegankelijk zou zijn. Frans, Anna en Ton wisten toen nog niet hoe heet de zomer van 2006 zou worden. Maar met een doorzettingsvermogen waar we allen u tegen mogen zeggen wisten zij dit project in de maanden juli en augustus tot een goed einde te brengen, deels door zich een aantal dagen van de warme buitenwereld af te sluiten. In het eindstadium maakten ook Marja Geesink en Adèle Nieuweboer zich verdienstelijk, beiden als redactielid van de Abdera-reeks, de reeks waarin het boek van Wetzels zou verschijnen. Intussen was de fondswerving voor *De vrolijke tuchtheer* geslaagd en in Breda een uitgever gevonden om de lokale markt te bedienen.

Op de grondvergadering was ook al de beslissing gevallen dat de expeditievergadering in 2006 vanwege de presentatie van het Wetzelsboek – zoals dit project intern ging heten – ook in Breda zou moeten plaatsvinden. Tijdens een bezoek van het bestuur aan Frans Wetzels in juni werd deze vergadering voorbereid. Frans had al contacten gelegd met het Breda's

Museum, dat ons kosteloos een geschikte ruimte ter beschikking wilde stellen. Bovendien was Frans meteen bereid een stadswandeling uit te stippelen langs plaatsen in Breda die in het jonge leven van Weyerman een rol hebben gespeeld.

Op 16 september was het zo ver: dit was de Weyerman-Wetzelsdag. We begonnen het programma met een onderhoudende voordracht van Frans, waarin hij de aanwezigen al vast met de inhoud van zijn boek vertrouwd maakte en hen voorbereidde op de stadswandeling die zou volgen. Het eerste exemplaar van het Wetzelsboek werd vervolgens aangeboden aan de wethouder van cultuur van Breda. We hoopten zo nog wat extra subsidie te kunnen losweken. Dat lukte helaas niet, want wethouder Willems was, na enige koehandel met de uitgever, slechts bereid een stapeltje exemplaren van het boek af te nemen. De medewerking van het Breda's Museum was niettemin geweldig op deze dag, die maar liefst door ongeveer vijftig mensen werd bezocht. Wat het tweede deel van het programma betreft, de stadswandeling, daarvan herinneren we ons dat het enthousiasme van Frans aanstekelijk was, dat het nog steeds zomers warm was en dat we hierdoor op een gegeven moment wel erg veel dorst kregen. Mocht zich deze situatie in de toekomst weer eens voordoen, dan zal het bestuur tijdens zo'n wandeling pakjes drinken uitdelen, zo beloof ik u. Een gids van een aangrenzende stad deed overigens ook nog een duit in het zakje tijdens de wandeling door een enigszins scabreuze tekst voor te dragen. Vooraf had hij bij mij geïnformeerd of zoiets wel door de beugel kon. Wel, ik had hem kunnen geruststellen door te zeggen dat het Weyermangezelschap wel wat gewend is.

Na de expeditievergadering maakten we ons klaar voor het volgende evenement, de afscheidsoratie van André Hanou in Nijmegen op 26 oktober. Dit was de dag waarop we de al genoemde bundel en tevens het tweede nummer van de *Mededelingen van de Stichting* met de titel *De andere achttiende eeuw* aan André zouden aanbieden. Peter Altena was bereid deze taak op zich nemen en hij deed dat met zijn gebruikelijke verve en vermakelijke woordspelingen. Zo werd de 'andere achttiende eeuw' de 'André achttiende eeuw'. Ook voor deze publicatie was de fondswerving uiteindelijk geslaagd. Bovendien was het tot het einde toe gelukt het project voor André geheim te houden. We hadden vorig jaar op de grondvergadering daarvoor zelfs de begroting aangepast, door een bedrag voor de uitgave van Weyermans *Talmud* te reserveren, terwijl dit bedrag in werkelijkheid was bestemd voor *De andere achttiende eeuw*. Verder hadden we iedereen geïnstrueerd geen moeilijke vragen te stellen. Toen het project toch nog leek uit te lekken door publieke bekendmaking van een subsidietoekenning en een vroegtijdige aankondiging van de uitgever van de bundel werd er met koffie gemorst in huize Hanou, zodat de betreffende teksten André's ogen niet konden bereiken.

Ik kan u verzekeren dat dit jaar de begroting van de penningmeester weer volledig waarheidsgetrouw zal zijn. Daarop staat opnieuw de uitgave van de *Talmud* gememoreerd en deze keer naar ik hoop terecht. Marja Geesink en Anton Bossers gaven als bezorgers van deze dit jaar te verwachten uitgave al een voorproefje in de vorm van een bijdrage aan *De andere achttiende eeuw*.

In 2006 verscheen naast *De andere achttiende eeuw* ook nog een andere aflevering van de *Mededelingen*, het eerste nummer van de jaargang, dat in hoofdzaak was gewijd aan de *Vaderlandsche Letteroefeningen*. Ik noemde zo juist als redactieleden van onze *Mededelingen* al Cis van Heertum, Ton Jongenelen en Frank van Lamoen, maar ook Edwina Hagen en Pieter van Wissing horen bij het team dat de voortgang van ons tijdschrift weer op fantastische wijze garandeerde en bevorderde. Hiervoor onze bijzonder hartelijke dank, want er is in 2006 een

topprestatie geleverd. Die dank geldt ook opnieuw voor onze archivaris Jan Bruggeman. Hij is, zoals u zo net weer heeft kunnen horen, één van de kloppende harten van onze stichting.

Het aantal leden en vrienden steeg in 2006 van 167 naar 176 en dat is een aangename ontwikkeling. Zorgen baren het bestuur echter altijd de trage betalende leden. Het is immers spijtig namen uit het bestand te zien verdwijnen doordat adreswijzigingen ons niet bereiken of doordat namen moeten worden geschrapt, omdat er te lang geen contributie is betaald. Dit laatste kan betekenen dat de geboekte winst toch weer enigszins teniet wordt gedaan binnenkort.

Ook dit jaar wil ik weer mijn medebestuurders bedanken voor de prettige samenwerking. Carin Gaemers verzorgde zoals u weet de secretariële werkzaamheden, inclusief de verzending van onze uitgaven. Jos Leenes deed weer alle moeite de financiële zaken op orde te houden en regelde ook menige nabestelling. Sytze van der Veen stak vooral veel tijd in de fondswerving voor het Wetzelsboek en het Hanouboek en Edwina Hagen regelde met name de publiciteit en tot december ook de website. Die laatste taak is inmiddels overgenomen door Wouter de Boer. We kunnen ook hem inmiddels bedanken voor zijn eerste bijdragen.

Ben ik nu nog mensen vergeten? Ja natuurlijk, want tot slot wil ik iedereen die op welke manier dan ook in 2006 heeft bijgedragen aan het voortbestaan van onze stichting van harte bedanken en de hoop uitspreken dat het werk van Weyerman en zijn geestverwanten ons allen nog vele jaren mag blijven inspireren tot nieuwe oogsten.

Joop W. Koopmans
voorzitter Stichting Jacob Campo Weyerman